

vergadering **C240 – ECO30**

zittingsjaar 2011-2012

Handelingen

Commissievergadering

Commissie voor Economie, Economisch
Overheidsinstrumentarium, Innovatie, Wetenschapsbeleid,
Werk en Sociale Economie

van 24 mei 2012

INHOUD

Vraag om uitleg van mevrouw Martine Fournier tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over Werkbaar Werk: de aanpak van stress bij zelfstandige ondernemers

- 1802 (2011-2012)

3

■

Voorzitter: de heer Matthias Diependaele, ondervoorzitter

Vraag om uitleg van mevrouw Martine Fournier tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over Werkbaar Werk: de aanpak van stress bij zelfstandige ondernemers - 1802 (2011-2012)

De voorzitter: Mevrouw Fournier heeft het woord.

Mevrouw Martine Fournier: Voorzitter, minister, collega's, in de beleidsbrief Economie van 2011 wordt in het hoofdstuk Werkbaar Werk verwezen naar een werkbaarheidsmonitoring bij zelfstandige ondernemers die in 2010 werd uitgevoerd door de Stichting Innovatie & Arbeid van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV). Een van de conclusies was dat de werkbaarheidsindicatoren 'psychische vermoeidheid' en 'balans werk-privé' de twee belangrijkste knelpunten vormen voor zelfstandige ondernemers. Met het oog op de uitwerking van Pact 2020, waarbij de werkbaarheidsgraad voor zelfstandigen moet worden opgekrikt van 47,5 procent naar 55 procent, moeten hier dringend initiatieven worden genomen.

Deze resultaten werden onlangs bevestigd door een gezamenlijk onderzoek van het Neutraal Syndicaat voor Zelfstandigen (NSZ) en Securex, waaruit bleek dat 65 procent van de zelfstandigen en de bedrijfsleiders van kmo's last heeft van stress. Dit stressgehalte ligt een heel stuk hoger dan dat bij werknemers, dat volgens een onderzoek van Securex uit februari dit jaar schommelt rond de 35 procent. Opnieuw wordt hier 'combinatie werk-privé' als voornaamste stressfactor naar voren geschoven, samen met een permanente bekommernis over de vooruitzichten van het bedrijf.

De SERV wees in zijn advies in eerste instantie op de nood aan uitgebreide maatschappelijke sensibilisering en stuurt anderzijds aan op het verbeteren van de bedrijfsvoering, zowel bij het opstarten van een onderneming, wat een speerpunt is in het Actieplan Ondernemerschap 2011, als bij reeds gevestigde ondernemers. Ook het VESOC-akkoord loopbaanbeleid (Vlaams Economisch Sociaal Overlegcomité) maakt gewag van werkbaarheid als deel van de prioritaire acties 2010-2013. De Vlaamse Regering gaat het engagement aan sectoren te steunen in concrete en resultaatgerichte acties. Die acties zullen worden opgenomen in sectorale actieplannen werkbaarheid, ze zullen als addenda aan de sectorenconvenants worden toegevoegd en ze hebben als doel op minimum een van de volgende terreinen een verbetering te bewerkstelligen: werkstress, werk-privébalans, leermogelijkheden en motivatie. Daarnaast zou de steekproef werkbaarheidsmonitor voor zelfstandigen worden opgetrokken tot 12.000 eenheden om een betere sectorale analyse mogelijk te maken. Ten derde investeert de Vlaamse overheid in een haalbaarheidsonderzoek van een afgeleide Vlaamse Workability-index.

Minister, naar aanleiding van al deze doelstellingen, het recente onderzoek door NSZ en Securex en in het licht van de grotere druk die komt te liggen op de schouders van bedrijfsleiders in een economisch precair klimaat, had ik u graag volgende vragen gesteld. Ondanks de ambities die werden verwoord in de beleidsnota's Werk en Economie en de respectieve beleidsbrieven, tonen bovenvermelde cijfers duidelijk aan dat de uitdaging om zelfstandig werken werkbaar te houden, blijft bestaan. Ook in het recente VESOC-akkoord loopbaanbeleid wordt werkbaarheid als een prioriteit vermeld. Minister, kunt u meedelen welke initiatieven de Vlaamse overheid heeft genomen met het oog op het verbeteren van de werk-privébalans en de werkstress van zelfstandige ondernemers? Hoe evalueert u deze initiatieven? Concreet werd in de beleidsbrief Economie 2011 gewag gemaakt van het beschikbaar stellen van een toolkit 'werkbaar werk'. Werd die al ter beschikking gesteld en/of actief gepromoot door het Agentschap Ondernemen? Zo niet, wanneer zou die ter beschikking zijn?

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Voorzitter, collega's, ik zal eerst een stand van zaken geven over de toolkit 'werkbaar werk'. De toolkit 'werkbaar werk' wordt in het kader van een project van het Europees Sociaal Fonds (ESF) door de SERV in samenwerking met een aantal partners ontwikkeld. Het Agentschap Ondernemen is daar niet rechtstreeks bij betrokken. De toolkit is naar verluidt momenteel nog in ontwikkeling en zal vermoedelijk eind dit jaar online ter beschikking worden gesteld. De toolkit zal uit drie inhoudelijke modules bestaan: 'Leren en motiveren', 'Werkstress' en 'Werk-privébalans'.

U vraagt naar concrete acties. Die concrete acties hebben wij meegenomen in het actieplan Ondernemerschap, dat in volle uitvoering is: het gaat over ondernemerschap in het onderwijs en de begeleiding van prestarters en startende ondernemers. Wat verder de ondersteuning van opleiding en training van gevestigde ondernemers betreft, kunnen ondernemers een beroep doen op de kmo-portefeuille. Vorig jaar werden door middel van de kmo-portefeuille 52.458 opleidingsprojecten ondersteund, voor een totaal van 21,6 miljoen euro subsidie. Uit de gegevens van het Agentschap Ondernemen blijkt dat ondernemers zich in de eerste plaats bijscholen op het vlak van algemene persoonlijke vaardigheden. Voor concrete doelgroepen met een specifieke problematiek wordt er daarnaast via projecten gericht ondersteuning en begeleiding geboden. Dat is zo voor ondernemers met sterke groeiambities, voor ondernemers met een problematiek van opvolging en overname en ook voor ondernemers die in financiële moeilijkheden zijn geraakt door middel van preventief bedrijfsbeleid en de werking van Tussenstap en Efrem.

Bijzonder belangrijk voor de aanpak van stress en werkbaar werk lijkt mij vooral de ervaringsuitwisseling tussen ondernemers omwille van de sociale steun die ondernemers daaruit kunnen putten.

Het Agentschap Ondernemen ondersteunt intensief de organisatie van peterschapsprojecten. Jaarlijks is hiervoor binnen het Hermesfonds in een budget voorzien. In het kader van de vorige thematische oproep heb ik bovendien de problematiek van de combinatie werk en gezin en werkbaar werk bij ondernemers en zelfstandigen als thema naar voren geschoven. De jurering van de ingediende projecten is achter de rug. Voor dit thema zullen twee peterschapsgroepjes kunnen worden opgestart. De ervaringen hiermee zullen van heel nabij worden opgevolgd.

We nemen dus heel wat maatregelen. De meest recente zijn die twee peterschapsgroepen die expliciet met de problematiek van de combinatie tussen werk en gezin en werkbaar werk bij ondernemers en zelfstandigen zullen worden opgestart

De voorzitter: Mevrouw Fournier heeft het woord.

Mevrouw Martine Fournier: Minister-president, ik begrijp dat de toolkit pas eind dit jaar in gebruik zal worden genomen. Ik zal halfweg 2013 dan ook een opvolgingsvraag stellen.

De peterschapsprojecten zijn een goed instrument. Ik denk dat veel stress voortkomt uit onwetendheid. Mensen hebben een luisterend oor nodig. Ervaringsuitwisseling vormt dan ook een goed werkbaar instrument om stress bij zelfstandigen aan te pakken.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

■